2022

Time - 3 hours

Full Marks - 80

*Answer **all units** as per instructions.*
Figures in the right hand margin indicate marks.

UNITS - I & II

1. शकुन्तलामधिकृत्य दुष्यन्त-शार्ङ्गरवयोः उक्ति प्रत्युक्तिं वर्णयत । [12

अथवा

हंसपदिकागानस्य नाटकीयप्रयोजनीयतां विवृणुत ।

2. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत । [5 × 2

(क) मारीचाश्रमे ऋषयः केन प्रकारेण तपस्यां कृतवन्तः ?

(ख) स्वर्गात् मर्त्यलोकं प्रत्यागमनकाले राज्ञा दुष्यन्तः किं किं दृष्टवान् ?

(ग) मातलिः कथं विदूषकं प्रति सक्रोधमाक्रमणं चकार ?

(घ) शकुन्तला स्मरतः दुष्यन्तस्य पश्चात्तापं वर्णयत ।

3. सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरु । [8

अविलष्टबालतरुपल्लवलोभनीयं
पीतं मया सदयमेव रतोत्सवेषु ।
विम्बाधरं स्पृशसि चेद्भ्रमर ! प्रियाया-
स्त्वां कारयामि कमलोदरबन्धनस्थम् ।।

अथवा

भवन्ति नम्रस्तरवः फलागमैर्नवाम्बुभिर्दूरविलम्बिनो घनाः ।
अनुद्धताः सत्पुरुषाः समृद्धिभिः स्वभाव सवैष परोपकारिणाम् ।।

4. उत्कलभाषया आंग्लभाषया <u>वा</u> अनुवादं कुरुत । [5

भानुः सकृद्युक्ततुरङ्ग एव रात्रिन्दिवं गन्धवह प्रयाति ।
शेषः सदैवाहितभूमिभारः पष्ठांशवृत्तेरपि धर्म एषः ।।

अथवा

प्रलोभ्यवरतुप्रणयप्रसारितो
विभाति जालग्रथिताङ्गुलिः करः ।
अलक्ष्यपत्रान्तरमिद्धरागया
नवोषसा भिन्नमिवैकपङ्कजम् ।।

5. प्राकृतश्लोकं संस्कृतेन रूपान्तरितं कुरुत । [5

अहिणवमहुलोलुवी तुमं तह परिचुम्बिअ चुअमञ्जरिं ।
कमलबसइमेत्तणिव्वुदो महुअर विम्हरिओ सि णं कहं ।।

अथवा

शहजे किल जे विणिन्दिए ण हु ते कम्प विवज्जणीअए ।
पशुमालणकम्मदालणे अणुकम्पार्मिदं पव्व शोत्तिए ।।

UNIT - III

6. चतुर्णां टिप्पणी संक्षेपेण देया । [5 × 4

नाटकम्, प्रकरणम्, नान्दी, प्रस्तावना, पूर्वरङ्गः

UNIT - IV

7. चतुर्णां टिप्पणी संक्षेपेण देया । [5 × 4

वीजम्, पताका, प्रतिमुखसन्धिः, विमर्शसन्धिः, विष्कम्भकः, चूलिका, अङ्कमुख